

Pod rukami jej oživa papier

ŽIJÚ MEDZI NAMI

Do svojho príbytku nás pozvala milá a usmievavá pani, na ktorej sa zub času akoby vôbec nepodpisal. Okrem ukážkovej postavy tejto sedemdesiatročnej bývalej pani učiteľky z Hlohovca, toho času na dôchodku, nám učarovali krásne výtvary z papiera. Predstavujeme vám prívětivú, s módou kráčajúcu sympatickú Agnesu MARKOVÚ z Hlohovca, ktorá nám prezradila aj to, ako sa dostala k tvorbe košíkov.

Aj keď sama tvrdí, že je výtvarný antitalent a len jeden raz v živote dostala pochvalu na hodine výtvarnej výchovy, jej práce a všetky výtvary dýchajú čistotou líniou. Na prvý pohľad vidno, že má cit pre estetiku, krásno a vie oceniť, čo je pekné. Nie je spokojná so svojím menom, známi a rodina ju oslovujú Anežka alebo Agnes, ale ako hovorí, nič s tým

už nenarobí. Ako učiteľka pracovala na „štvrtej“ základnej škole, neskôr sa venovala výchove autistickým deťom.

Vždy ju zaujímali ručné práce. Už ako malé dieťa ručne vyšivala a háčkovala, šila oblečenie pre bábiky, neskôr aj pre deti. Do klubu Ruža sa dostala po smrti svojho manžela. Tvrdí, že ľahšie sa človeku prelika, keď nie je sám, ale chodí do spoločnosti. Aj preto zavítala do Ruže. Síce patri k tým skôr narodeným, no nie je jej cudzia ani práca s počítačom. „Nemám problém čokoľvek si „vygúgliť“, dnes človek nájde na internete všetko. Tam som si v podstate našla aj postupy rôznych techník, ktoré používam pri tvorbe mojich prác,“ vysvetľuje. Paradoxne, skladať košíčky a labute sa naučila pomocou internetu, ale priviedla ju k tomu pani Kvetka z Vlastivedného múzea. Presnejšie jej dcéra Lubica Ardonová, ktorú neskôr požiadala o vysvetlenie postupu. A tak

ste začali tvoriť? „Áno, a veru trvalo mi veľmi dlho, kým som sa to naučila. Nie zložiť papierik, ale vedieť ho správne vytvárať do podoby labute,“ spomína pani Agnesa.

Ako ste sa však dostali ku košíčkom? „Jednoducho. Namiesto krku som vytvarovala držiak. Základ bol rovnaký, len záver som si upravila podľa seba,“ dodáva s úsmevom a ukazuje podnos plný narobených farebných košíkov. Čo je na tejto práci najťažšie? „Najťažšie je asi zložiť zakladajúci papier,“ hovorí a vzápätí nám to ukazuje. Až osemkrát ho musíte preložiť,“ prízvukuje a v dotykovom telefóne nám ukazuje svoje nafotené výtvary. Ide o prácu veľmi citlivú a precíznu, pri ktorej si musíte nájsť najmä čas. Do údivu nás dostáva informácia o dobe trvania výroby jedného košíka. Tri a pol hodiny od nastrihania papierikov až po záverečné úpravy. Tejto práci sa venuje

len niekoľko mesiacov, ani predtým však nesedela nečinne na zadku. Venovala sa najmä štrikovaniu. Vo voľnom čase veľmi rada číta, občas píše básne a najradšej si vyhladáva motá.

Veľmi ju baví ručné práce, najnovšie ju zaujali košíčky vyrobené z novinového

papiera. Aj túto prácu si našla prostredníctvom internetu. Pani Agnesa sa zaradila do klubu šikovných dôchodcov, ktorí sa namiesto lamentovania o svojom zdraví vedia chopiť aj zaujímavou oku lahodiacej práci a ňou si spríjemňujú čas na dôchodku. (aha)

Hlohovec tretí najtransparentnejší!

Mimovládna organizácia Transparency International Slovensko dohliada na dodržiavanie zverejňovania zmlúv, faktúr a objednávok samosprávami, ktoré je pre ne povinné od 1. januára 2011. Organizácia v auguste tohto roka realizovala už po tretíkrát prieskum, v ktorom z transparentnosti hodnotí 100 najväčších samospráv Slovenska.

Hlohovec sa v ňom spolu s ďalšími šiestimi samosprávami umiestnil na treťom mieste s 95 bodmi.

Hlohovec si v porovnaní s predposledným prieskumom (júl 2011) v oblasti zverejňovania zmlúv, faktúr a objednávok polepšil o štyridsať priečok – vtedy získal 65 bodov zo 100. V prvom prieskume, ktorý sa uskutočnil v marci 2011, obsadil 53.

miesto a získal 45 bodov.

Najlepšími zverejňujúcimi samosprávami sa tento rok stali Smečany a Považská Bystrica, najhoršie zverejňuje zmluvy Zlatomoravská samospráva.

„Kvalitné zverejňovanie zmlúv je dôležité pre funkčnú verejnú kontrolu výdavkov miest. Obzvlášť v časoch, keď sa škrtili verejné služby a hľa-

dajú sa cesty pre úsporu,“ píše sa na webovej stránke www.transparency.sk

Organizácia bola na Slovensku založená v roku 1998. Patrí k 90 národným pobočkám celosvetového hnutia proti korupcii Transparency International. Verí, že s korupciou sa dá bojovať najmä zvýšením transparentnosti a znížením byrokracie.

(kj)

Naša moruša skončila štvrtá

Hlohovská moruša čierna, ktorú do tohtoročnej ankety Strom roka vybralo Oddelenie regionálneho rozvoja a Oddelenie výstavby a životného prostredia MsÚ, sa v internetovom hlasovaní umiestnila na štvrtom mieste. Tesne tak prišla o finančnú hotovosť 333 eur, ktorú organizátor ankety Nadácia Ekopolis daroval prvým trom finalistom na ich ošetrovanie alebo úpravu okolia.

Hoci 120-ročná moruša len o kúsok minula prvé tri priečky, potešením jej

môže byť to, že sa spomedzi 70 nominantov vôbec dostala medzi dvanásť finalistov a napokon ju na štvrtú priečku dostalo 1 517 hlasov. Minulý rok bojoval za Hlohovec platan javorolistý z Panskej záhrady, ktorému sa na základe hlasovania podarilo obsadiť siedme miesto.

„Sme príjemne prekvapení vysokou účasťou na hlasovaní. Viacerí nominujúci finálových stromov nenechali nič na náhodu a veľmi aktívne oslovovali ľudí a organizácie vo svojom regióne

foto: int

s cieľom nazbierať pre svoj obľúbený strom čo najviac hlasov. A najviac nás teší skutočnosť, že rozhodujúcu úlohu pri konečných výsledkoch zohrali hlavne základné školy. Vyzerať to, že stromy majú v deťoch svojich prirodzených priateľov,“ povedal Milan Hronec, programový manažér Nadácie Ekopolis.

Strom roka 2012 so ziskom 2 296 hlasov vyhral 138-ročný platan javorolistý z Komjatíc. Slovensko bude ďalej reprezentovať v súťaži Európsky strom roka. (kj)

Úver na krátko, sporenie na dlho?

PORADŇA

V aktuálnej téme poradne sa dozviete, či sa oplatí zaviazat' sa úverom na dlhšiu dobu a kam vkladať nasporené peniaze. Na otázky odpovedá Miroslav Bobák, vrchný riaditeľ spoločnosti BRASCO EU, s.r.o.

Je lepšie mať úver z banky na 30 rokov, alebo na kratšiu dobu? Nepreplatím viac, čím dlhšie splácam?

Ak nemáte žiadny plán, ako na to, tak preplatíte. Či budete mať úver na 10, 20 alebo 30 rokov, aj tak budete prvú polovicu doby splácania platiť skôr úroky, menej istinu. V prípade, že sa úverom zaviazete na

kratšiu dobu kvôli „vysokým“ preplatenosti, mesačnú splátku máte potom na hrane, že ledva dýchate. Podľa môjho názoru je lepšie splácať úver čo najdlhšiu dobu, aby ma splátka nezaťažovala a zvyšok usporných peňazí neminiem, ale správne uložím, čím mám zároveň rezervu (istotu pri nepriaznivých situáciách ako napríklad nezamestnanosť) a jednorázovo potom vkladám do istiny. S istotou dnes nemôžete rátať so žiadnym zamestnaním, dobrým zdravotným stavom, istí si môžete byť len sami sebou. Navyše, dnes už existujú aj úverové produkty, pri ktorých viete rýchlejšie splácať istinu a o to menej preplácať na úrokoch.

Kde je dnes dobré odkladať peniaze?

To závisí od stavu vašej peňaženky. Zmyslite sa v prvom rade nad tým, čo sa deje okolo vás. Peniaze sa tlačia vo veľkých množstvách bez nejakého krytia (majú teda stále nižšiu hodnotu) a pumpujú sa vo veľkom do problémových krajín. Veľa bánk má peniaze investované v štátnych dlhopisoch, čo bola niekedy bezpečná investícia. Ale aj štáty krachujú! Náš štát peniaze nemá a politikom sa veriť nedá. V prvom rade si ochráňte to, čo máte vytvorené (svoje úspory). Ak ich máte všetky uložené v hotovosti a je jedno kde, musíte počítať s ich znehodnotením a rizikom celkovej straty v prípade krachu meny (história už viackrát zažila podobný scenár). Držím sa zásady, že uloženie aj sporenie je najlepšie rozdeliť na

trojo: krátkodobu s možnosťou okamžitého výberu bez viazanosti a pokiaľ možno bez poplatkov (určitá rezerva musí byť vždy dostupná). Potom strednodobu s vyhlídkou na ciele v horizonte 3 - 10 rokov. Takýmto cieľom môže byť napríklad mimoriadny vklad do istiny k výročiu fixácie úveru. A napokon dlhodobu s vyhlídkou na ciele v horizonte 10 a viac rokov - napríklad sporenie na dôchodok, pre deti a podobne. Nie je dobré mať všetko v hotovosti, čím mám na mysli bežné peňažné produkty, účty. Určite nič nepokazíte investíciou do majetku. Ak by peniaze stratili úplne svoju hodnotu, majetok ju nestratí. Pozor však na likviditu.

Slovenská hanba v Hlohovci

O jedinom hlohovskom zámku sa toho popísalo veľa, no v poslednej dobe najmä veľa negatívneho. Bodaj by aj nie, veď niekdajšia pýcha mesta ruží bola v slovenskom médiu Plus jeden deň otitulovaná ako dom hrôzy a plesní. Dvanásť rokov chátrania a absolútnej ignorácie tak zo strany mesta ako i zo strany investorov sa „dôkladne“ podpísalo na tejto kultúrnej pamiatke. Spolu s desiatkami ďalších pamiatok, ktoré špatia jednotlivé mestá a sú hanbou Slovenska, je medzi nimi aj tá hlohovská.

Súčasný stav zámku je v katastrofálnom stave. Jeho interier a exteriér nabral dezolátnu podobu. Návštevníci hradu by namiesto skvostných priestorov uvideli len plesnivé steny, chýbajúcu a zdevastovanú podlahu, značne poškodenú omietku, porozbíjané okná a k tomu všetkému šíriaci sa potuchlinový smrad. Jednoducho zámok chátra a stráca sa Hlohovčanom pred očami. Pred dvanástimi rokmi hlohovecká radnica redukčné centrum prest'ahovala a zámok chcela prestavať na reprezentačné priestory. Mala sa na tom podieľať i Slovako-farma Hlohovec. Všetky plány však padli, keď farmaceutická spoločnosť zmenila majiteľa. Ten nový o zámok nemal záujem.

Pôvodný stredoveký hrad postavili v Hlohovci v 11. storočí. V roku 1275 ho kráľ Ladislav IV. daroval prvému feudálnemu vlastníkovi z rodu Abovcov. Odvtedy hrad patril mocným feudálnym rodom. Ako poslední ho vlastnili Erdődyovci, ktorí pôvodný hrad prestavali na pohodlné zámokské sídlo. V roku 1945 zriadili ruskí vojaci v zámku lazaret. Po ich odchode budovu prevzala československá armáda. V roku 1951 sa tu usídlilo redukčné zariadenie pre mládež. Vystáva otázka, či strecha na Erdődyho zámku v Hlohovci prežije túto zimu. Ružovo to s opravou zámku nevidí ani jeho jediný obyvateľ, kastelán Jozef Homola. „Ak niekto položí na stôl 200 miliónov eur, tak uverím. Takých, čo mali veľké plány, tu už bolo!“ (aha)